

DŽBÁN MAJOLIKOVÝ

Pod evidenčným číslom jeden je v Inventárnej knihe Muzeálneho spolku hor. Nitry v Prievidzi z roku 1936 zapísaný hlinený džbán s úzkym hrdlom. Predmet zakúpil Ján Bargár od Štefánie Sániovej z Račíc (dnes Nitrica) číslo domu 59. Iniciálky na dne nádoby umožnili vypracovať ďalším múzejníkom v roku 1978 presnejší opis a v evidenčných pomôckach súčasného múzea je predmet identifikovaný ako majolikový džbán – *pintáčik (sova)*, pričom ako miesto pôvodu sa udávajú Dechtice a iniciálky K. J. sú rozpísané ako Konečný Ján.

V roľnícko-vinohradníckej obci Dechtice pracovala habánska keramická dielňa už od 16. storočia a potomkovia habánov (novokrstencov z Nemecka a Holandska, ktorí po dvoch veľkých prenasledovaniach v 30. a 40. rokoch 16. storočia z Moravy sa usídlili na západnom Slovensku) vyrábali fajansové (majolikové) džbány rôznych veľkostí s charakteristickým vzorom až do prvej svetovej vojny. Do regiónu hornej Nitry sa tento druh nádob dostával prostredníctvom jarmokov alebo si ich obyvatelia prinášali z robôt.

- Tvar:* nádoba s pôvodne odlomeným uchom, hrdlo uzatvorené stupňovitým fľaškovým ústím;
- Technika:* ručná výroba na hrnčiarskom kruhu;
- Materiál:* hlina, biela krycia (olovnato-cíničitá) glazúra, sýtomodrá vysoko-žiarna farba;
- Výzdoba:* štylizovaný rastlinný ornament, drobnejší geometrický vzor v pásoch;
- Použitie:* prenos tekutiny;
- Datovanie:* druhá polovica 19. storočia;
- Rozmery:* výška 230 mm, priemer dna 75 mm.;
- Evidenčné číslo:* HNM v Prievidzi E-74;